

Általános információk - Olaszország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?
- 2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?
- 3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelesrész)?
- 4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?
- 5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?
 - 5.1 öröklési ügyek
 - 5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele
 - 5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele
 - 5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele
- 6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)
- 7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?
- 8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?
- 9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?
 - 9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?
 - 9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?
 - 9.3 Mik a gondnok jogai?
- 10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

A tájékoztatók elkészítésében közreműködött az [Európai Unió Közjegyzőségeinek Tanácsa \(CNUE\)](#).

1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?

Végintézkedés kizárólag végrendelet formájában készíthető. A közös végrendelet és a jövőbeni öröklésre vonatkozó szerződés nem megengedett.

A végrendelkezésnek két formája létezik:

- örökös megnevezése, mely esetben a végrendelkező teljes vagyonáról vagy annak egy részéről rendelkezhet anélkül, hogy megjelölne a végrendelkezés hatálya alá tartozó vagyontárgyakat;
- hagyomány, amely esetben a végrendelkező egy vagy több konkrétan megnevezett vagyontárgyról rendelkezik.

2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?

A végrendeletet az alkalmazott formától függetlenül nem szükséges nyilvántartásba vetetni.

Közvégredelet, vagyis közjegyzői okirat formájában készített végrendelet esetében a közjegyző a végrendelet készítése után áthelyezi a végrendeletet a végintézkedések nyilvántartásából az élők közötti ügyletek nyilvántartásába, és nyilvántartásba veszi az áthelyezési igazolást.

Holográf végrendelet, vagyis sajátkezűleg írt magánvégrendelet esetében a végrendeletet a végrendelet készítője halála után közjegyzőnek kell átadni, aki nyilvánosságra hozatali jegyzőkönyv készítésével gondoskodik arról, hogy a végrendelet hatályosuljon, majd a jegyzőkönyvet nyilvántartásba veszi.

3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelesrész)?

A végrendelet készítője jogilag rendelkezhet teljes vagyonáról. Házastársa, gyermekei, és az ő leszármazói, valamint (gyermekek hiányában) a végrendelet készítője szülei kötelesrészre jogosultak, amely a hagyatéki vagyonból számukra fenntartott minimális örökség; ugyanakkor az e jogot figyelmen kívül hagyó végrendelet is érvényes és hatályos, amennyiben azt a fent említett örökösök nem támadják meg. Ha a végrendeletet nem támadják meg, vagy a megtámadására irányuló eljárás alaptalannak bizonyul, a végrendelet teljes körűen hatályos és érvényes marad.

4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?

Végrendelet hiányában a Polgári Törvénykönyv törvényes öröklésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni. Előfordulhat olyan eset, amikor készül ugyan végrendelet, de csak a hagyatéki vagyon egy részéről rendelkezik. Ekkor a vagyon fennmaradó részére a törvényes öröklés szabályai vonatkoznak a végrendelet készítőjét szabályozó előírások mellett. A törvényes öröklés szabályai szerint öröklő személy lehet a házastárs, a gyermek, a szülő, a testvérek, és a hatodik rokonsági fokig a rokonok. Az öröklött vagyonrész nagysága attól függ, hogy a fent felsorolt személyek közül kik léteznek ténylegesen. Ha az örökhagyónak vannak gyermekei, akkor szülei és testvérei, valamint távolabbi rokonai nem örökölhettek.

5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?

5.1 öröklési ügyek

5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

Az örökség elfogadó nyilatkozat alapján száll át az örökség, míg a hagyomány automatikusan száll át, feltéve, hogy a hagyományos nem utasítja azt vissza. Az örökséget nem lehet részlegesen elfogadni. Az elfogadás történhet kifejezetten (a megfelelő nyilatkozat megtételével) vagy hallgatólagosan (amennyiben az örökös olyan cselekményt hajt végre, amelyet nem hajthatna végre, ha nem ő lenne az örökös; ilyen cselekmény például a hagyatéki vagyontárgy értékesítése). Az elfogadó vagy a visszautasító nyilatkozatot az öröklés megnyílásának helye szerint illetékes közjegyző vagy bírósági tisztviselő által kiállított nyilatkozat útján lehet megtenni. Ugyanezek a szabályok vonatkoznak a kötelesrészre jogosult örökösekre is, akik azonban a kötelesrészrel kapcsolatban nem tehetnek elfogadó vagy visszautasító nyilatkozatot. Ezek az örökösök ugyanakkor lemondhatnak a kötelesrészhez való jogukról, amennyiben a kötelesrészben kár keletkezett. Ha egy kötelesrészre jogosult örökös kizárt az öröklésből, vagy a neki járó kötelesrésznél kisebb örökséget hagyott neki örökül, akkor ez az örökös kizárólag a kötelesrészhez való jogának érvényesítése érdekében fordulhat bírósághoz.

6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)

Erre vonatkozóan a jog nem ír elő egyetlen eljárást.

Az öröklés az örökhagyó halálával nyílik meg. Az örököseket és a hagyományosokat a halál napjára figyelemmel, valamint a végrendelet vagy a vonatkozó jogi előírások alapján kell megállapítani. Ezután a személyek kötelesek végrehajtani az elfogadó vagy visszautasító nyilatkozat megtételéhez szükséges intézkedéseket. E nyilatkozatok alapján lehet megállapítani, kinek milyen arányban jut a hagyatéki vagyonból.

Több társtulajdonos esetén mindegyikük jogosult a vagyon felosztását kérni; erről köthetnek szerződést, vagy kérelemmel fordulhatnak a bírósághoz, hogy az ordos polgári peres eljárás keretében hozzon ítéletet a vagyon felosztásáról.

7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?

A hagyományosok automatikusan megszerzik ezt a jogállást, kivéve, ha lemondanak az örökségről. Az örökös jogállás kifejezett elfogadó nyilatkozattal vagy hallgatólagos elfogadásnak minősülő cselekménnyel szerezhető meg. Azok az örökösként megnevezett személyek, akiknek birtokában hagyatéki vagyontárgy van, az öröklés megnyílásától számított három hónap elteltével automatikusan örökössé válnak.

A kifejezett elfogadás – amelyet az öröklés megnyílásától számított tíz éven belül kell közölni – lehet egyszerű elfogadás vagy a hagyatéki leltározás kedvezményének igénybevételével tett elfogadás, amelynek célja az elhunyt tartozásai iránti felelősség korlátozása.

A kiskorúakra vagy más cselekvőképtelen személyekre átszállt örökséget kifejezetten és hagyatéki leltározás kedvezményének igénybevételével kell elfogadni.

Az örökség vagy a hagyomány elfogadása az öröklés megnyílásáig visszamenőleges hatályú.

8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?

Az örökösök az elhunyt tartozásaiért az örökrészük értékének arányában felelnek. A hagyományosok ugyanakkor nem felelnek e tartozásokért.

Az örökség egyszerű elfogadása esetén az örökös korlátlan személyes felelősséggel tartozik az elhunyt tartozásaiért, ezért akkor is felel e tartozásokért, ha azok összege meghaladja az örökölt vagyontárgyak értékét.

Az örökség hagyatéki leltározás kedvezményének igénybevételével történő elfogadása esetén az örökös csak az örökölt vagyontárgyak erejéig felel az elhunyt tartozásaiért.

Az örökség hagyatéki leltározás kedvezményének igénybevételével történő elfogadása esetén jegyzőkönyvet kell felvenni a hagyatékhoz tartozó összes vagyontárgyról és azok értékéről. Az örökösnek bírósági felhatalmazásra van szüksége ahhoz, hogy a hagyatéki vagyontárggyal való rendelkezés érdekében intézkedjen. E felhatalmazást csak akkor kaphatja meg, ha a kérdéses intézkedések összhangban állnak a hagyatéki hitelezők érdekeivel.

9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?

Az örökösök és a hagyományosok az adóhatóság felé kötelesek öröklési nyilatkozatot tenni, amely tájékoztatást nyújt az összes hagyatéki vagyontárgyról, köztük az ingatlanokról is, a vonatkozó ingatlan-nyilvántartási adatok feltüntetésével. Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés átírásához, és ennek megfelelően az ingatlan örökös vagy hagyományos nevén történő nyilvántartásba vételéhez is az öröklési nyilatkozat egy példányára van szükség. Az örökös vagy hagyományos az átírással válik az ingatlan tulajdonosává.

Az örökölt ingatlan megszerzésének ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésére az örökösök és a hagyományosok esetében eltérő eljárás vonatkozik. A hagyományos esetében a tulajdonjog megszerzését a hagyomány rendelkezését tartalmazó végrendelet egy példánya alapján jegyzik be. Örökös esetében a kifejezett elfogadó nyilatkozatot vagy a hallgatólagos elfogadásnak minősülő cselekményt rögzítik.

9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?

Hagyatéki gondnokot nem kötelező kijelölni.

A végrendelező megnevezhet egy végrendeleti végrehajtót, aki kizárólag a feladatkörének ellátásához szükséges mértékben jogosult a hagyatéki vagyontárgyak kezelésére.

A vonatkozó jogszabály jelöli meg azokat a személyeket, akik az örökösök cselekvőképtelensége esetén a hagyatéki vagyon kezeléséért felelnek.

Ha az örökösként megjelölt személyek egyike sem fogadja el az örökséget, akkor a nyugvó hagyaték tekintetében a bíróságtól hagyatéki gondnok kirendelése kérhető, aki a hagyatéki vagyontárgyakat az első elfogadó nyilatkozat megtételéig kezeli, amikor is a hagyatéki gondnok megbízatása automatikusan megszűnik.

9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?

Ha a hagyományos az örökösök intézkedésére vár, akkor az örökösök felelnek a végrendelet rendelkezéseinek végrehajtásáért.

A végrendelező megnevezhet végrendeleti végrehajtót, akinek majd gondoskodnia kell a végrendelet rendelkezéseinek betartásáról.

A hagyatéki vagyontárgyakat a végrendelet rendelkezéseit végrehajtani köteles személyek kezelik mindaddig, amíg az ezzel kapcsolatos feladataikat teljes körűen el nem látták.

9.3 Mik a gondnok jogai?

A hagyatéki gondnok általában véve a vagyontárgyak és azok értékének védelme érdekében csak a hagyaték rendes kezelésére jogosult. A vagyontárgyakkal való rendelkezéssel vagy különös kezeléssel kapcsolatos intézkedésekhez bírósági felhatalmazásra van szükség.

10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

Az elhunyt születési helye vagy lakóhelye szerinti önkormányzat halotti, valamint családi állapotra vonatkozó anyakönyvi kivonatot állít ki, amely az elhunyt halálával kapcsolatos információkat, valamint személyes adatait és családi állapotát tartalmazza.

Az örökösi vagy hagyományosi jogállás hatósági okirattal nem bizonyítható.

Az örökösi vagy hagyományosi jogállást közjegyzői okirattal lehet igazolni, amely közjegyző előtt, két – az öröklésben nem érintett – tanú jelenlétében, a büntetőjogi felelősség tudatában tett nyilatkozatot tartalmaz. A hatóságok a közjegyzői okirat helyett elfogadják az érintett személy által büntetőjogi felelőssége tudatában tett nyilatkozatot is.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 15/10/2018